

Anna Myszyńska - fotograf, gawędziarka śląska i poetka, urodzona w 1931 roku w Kórnicy k. Głogówka na Śląsku Opolskim, w śląskiej rodzinie dwujęzycznej śląsko-niemieckiej. Szkołę podstawową ukończyła w języku niemieckim w 1945 roku.

Po wojnie pracowała kilka lat na gospodarstwie swoich rodziców, nie uczęszczając do żadnej szkoły, ponieważ nie znała języka polskiego, tylko gwara śląską. Dopiero w 1952r. odważyła się na naukę w szkole pielęgniarstwa w Raciborzu, którą ukończyła jako autodydaktyk z wyróżnieniem. Otrzymała nakaz pracy w szpitalu w Opolu, gdzie mogła już uczęszczać do liceum dla pracujących. Dalszy etap nauki to ukończenie w 1957 r. nowo otwartej na Opolszczyźnie szkoły położnych w Nysie.

Po 15 latach pracy w służbie zdrowia, zmieniła dotychczasowy zawód i zajęła się fotografią. W toku nauki zawodu fotografa uzyskała tytuł mistrza. Zamieszkała w Białej w powiecie prudnickim, a z dwóch wyuczonych zawodów – położnej i fotografa – wykonywała ten drugi, prowadząc zakład wspólnie z mężem fotografem, aż do przejścia na emeryturę.

Nie widząc siebie w roli „emerytki w stanie spoczynku”, zaczęła współpracę z Gminnym Centrum Kultury w Białej oraz z redakcją *Panoramy Bialskiej* (od 1991 r.), gdzie pełniła funkcję fotoreportera.

W tym czasie wzięła udział w konkursie gwary śląskiej, organizowanym przez Radio Katowice, pod hasłem *Po naszymu, czyli po Śląsku*. Zainspirowana tym oraz zachęcona przez ówczesnego redaktora gazety - Marka Karpa, zaczęła pisać do gazety krótkie opowiadania po Śląsku „*Jak to piyrwej było*”.

Wspomina w nich swoje dzieciństwo, młodość, święta kościelne, stare zwyczaje i obrzędy związane z porami roku i z pracą na wsi, nawiązując do obecnych czasów. Przywołuje zanikający zwyczaj - pieczenie *kołotcza* na śląskie wesela, tzw. śląskie krajanki.

Tekst gwarowy (ze względu na brak odrębnego alfabetu dla zapisu śląskiej mowy) jako autodydaktyk zapisywała tak, jak sama mówiła i słyszała, i była w tej dziedzinie pionierką.

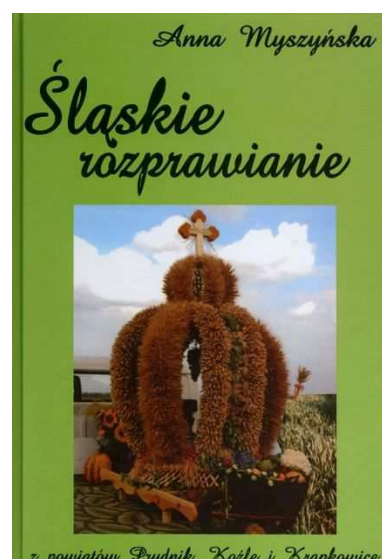
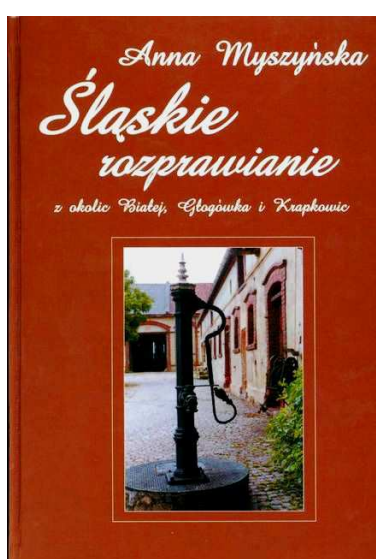
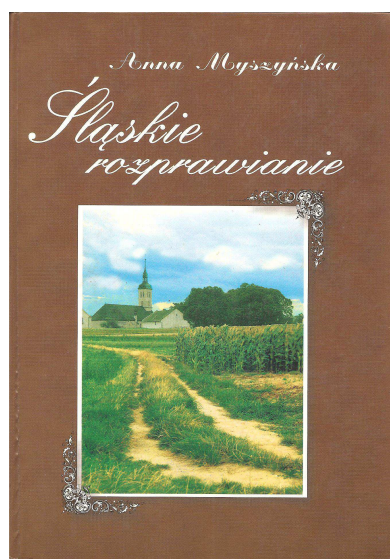
Jedna z tych „*śląskich rozprówek*” trafiła do Radia Opole i w 1994 roku autorka otrzymała propozycję współpracy w prowadzonej przez redaktora Andrzeja Russaka dla mniejszości niemieckiej audycji *Nasz Heimat*.

Przez 18 lat miała tam raz w tygodniu swoje 5 minut po śląsku. Z dniem 1 stycznia 2013 zaprzestano nadawania audycji.

Autorka dziękuje swoim słuchaczom, za to, że dane jej było podzielić się z nimi tym, jak to *piyrwej* na Śląsku było.

W ciągu tych 18 lat współpracy z Radiem Opole powstało ponad 700 opowiadań w gwarze śląskiej. Część z nich autorka opublikowała w latach 1999, 2006 i 2007 w trzech tomach książki pt. *Śląskie rozprawianie*.

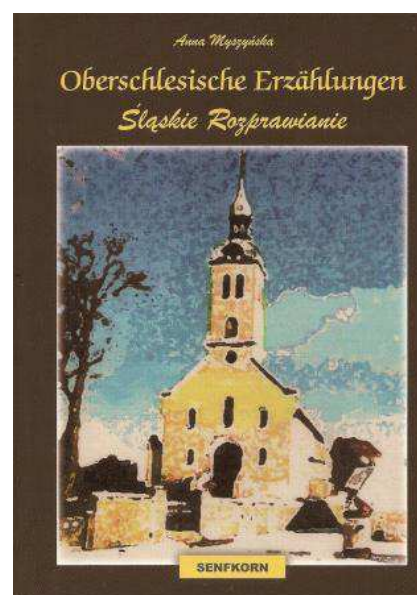

Nakład tych książek jest wyczerpany, ale czytelnicy mogą je znaleźć w większości bibliotek województwa opolskiego.

W 2010 roku, staraniem Komisji Historycznej dla Powiatu Prudnickiego z Northeim w Niemczech, opublikowane zostało dwujęzyczne wydanie (w wersji śląsko-niemieckiej), pierwszej części *śląskiego rozprawiania* Anny Myszyńskiej pt. *Oberschlesische Erzählungen*.

Jest to książka szczególna, z bogatym słownikiem, poświęcona przez autorkę dzieciom naszych dzieci, i ich dzieciom, które żyją za granicą, ale mają tu na Śląsku swoje korzenie. W czasach emigracji młodych ludzi z Opolszczyzny, dziedzictwo rodzinnych stron - Heimatu, to wielki skarb. Jest ta książka również, a może przede wszystkim, przeznaczona dla tych, którzy wychowują swoje dzieci dwujęzycznie, po polsku i po niemiecku, ale pragną też zachować śląską gwarę naszych przodków.

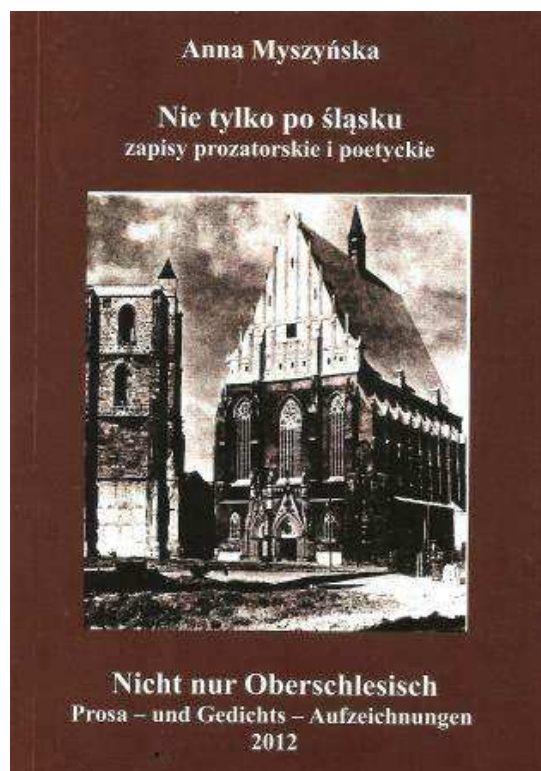
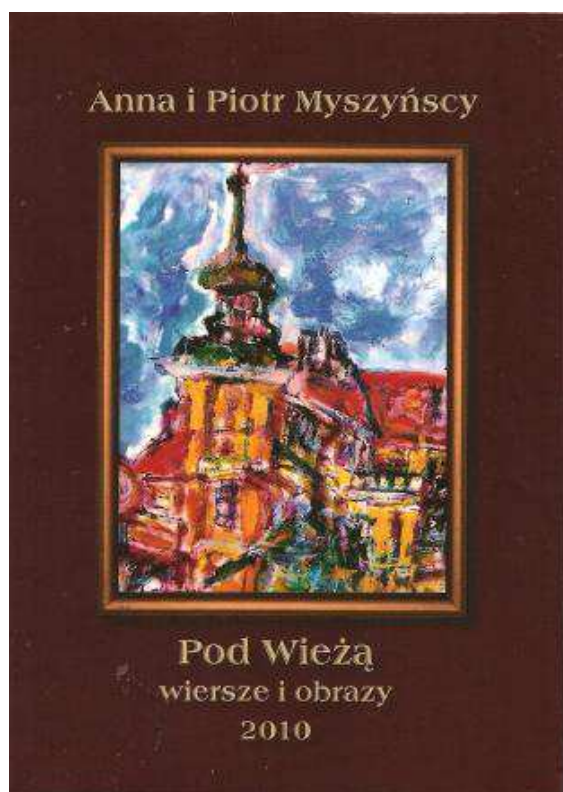
Książka jest bogato ilustrowana. Można ją nabyć u autorki i w niektórych księgarniach, ale jest również dostępna w bibliotekach.

W 2003 i w 2007 roku autorka wydała swoje zapisy prozatorskie i poetyckie w dwujęzycznym (polsko-niemieckim) tomiku pt. *Nie tylko po śląsku/Nicht nur Schlesisch*.

Tomik ten wydany ponownie po raz trzeci w 2012 roku jest również dostępny w księgarniach Opolszczyzny.

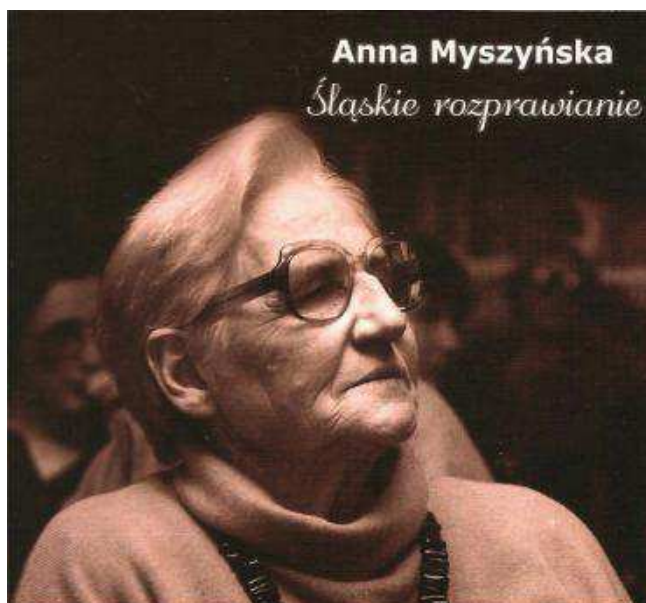
W 2010 roku, autorka wspólnie z synem Piotrem, wydała książkę-katalog pt. *Pod Wieżą*, zawierający wiersze własne oraz Piotra, a jego obrazy upiększyły to wydawnictwo.

Piotr Myszyński jest od lat chorym na stwardnienie rozsiane, malarzem i poetą, członkiem Związku Polskich Artystów

Plastyków „Polska Sztuka Użytkowa” w Opolu.

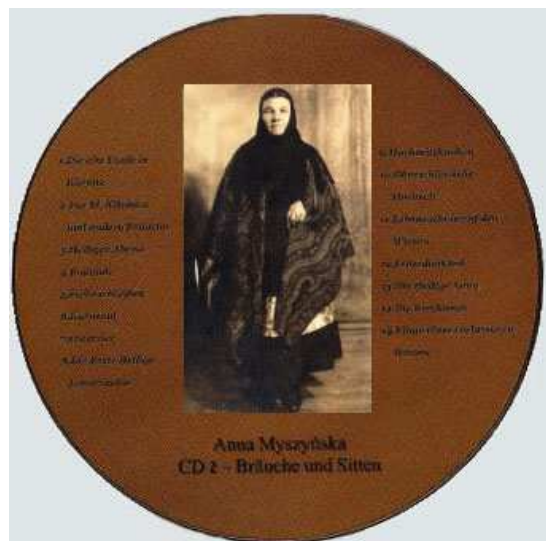
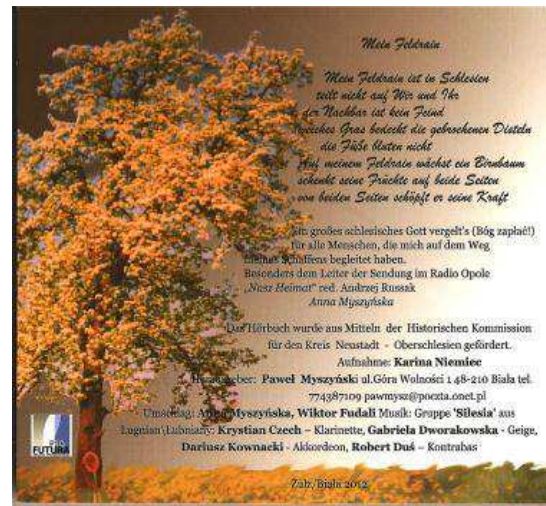
Dla swoich słuchaczy, którym czytanie książek w gwarze śląskiej sprawia pewną trudność, autorka nagrała album trzech płyt z 40 wybranymi opowiadaniem po śląsku – również dostępne w księgarniach.

W roku 2013 wydała również swoje ostatnie dzieło, dwupłyty album zawierający 26 opowiadań radiowych w języku niemieckim, pod tytułem *Oberschlesische Erzählungen*.

Nagrania przeznaczone są dla słuchaczy, którzy nie znają gwary śląskiej ani języka polskiego, a chcieliby zapoznać się z twórczością radiową autorki zarejestrowaną na płytach CD.

„Oberschlesische Erzählungen” to także album dla tych, którzy po prostu kochają język niemiecki i chcą się go uczyć ze słuchu.

Z inicjatywy autorki, *Panorama Bialska* jako pierwsza zamieściła obszerny wywiad z pochodzącym z Białej, a zamieszkałym w Weimarze, nieznanym u nas niemieckim pisarzem Harry'm Thürk'em.

Po jego śmierci w 2005-tym roku, staraniem autorki ufundowano tablicę upamiętniającą pisarza, autora licznych tytułów, o wielomilionowych nakładach. Uroczystego odsłonięcia tablicy pamiątkowej, którą ustawiono przy ulicy Prudnickiej - nieopodal miejsca urodzenia pisarza, dokonał burmistrz Białej – pan Arnold Hinder.

W roku 2009 autorka otrzymała tytuł „Zasłużonej dla Miasta i Gminy Białá”, przyznany jej przez Radę Miejską w Białej, za społeczne zaangażowanie w propagowaniu mowy śląskiej oraz pomoc ludziom uzależnionym i ich rodzinom.

Za popularyzację kultury śląskiej autorka w roku 2000 została uhonorowana listem gratulacyjnym Marszałka Województwa Opolskiego, a w 2008 roku przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za osiągnięcia w upowszechnianiu kultury.

W 1995 roku, przy wsparciu władz miasta, założyła grupę samopomocową Al-Anon i AA, działające do dziś przy klubie abstynenta w Białej.

W dalszym ciągu publikuje swoje opowiadania w gwarze śląskiej oraz inne artykuły w *Panoramie Bialskiej*.

Współpracowała także z redakcją *Tygodnika Prudnickiego*, dla którego tłumaczyła powieść Harry Thürka, pt. *Sommer der toten Träume - Lato umarłych snów*. Cała powieść została opublikowana w odcinkach na łamach *Tygodnika Prudnickiego*.

W latach 2000 – 2004 publikowała również swoje opowiadania w gwarze śląskiej, a w rocznikach *Ziemia Prudnicka*, publikowała artykuły o ludziach zasłużonych dla regionu.

Od 1995 roku współpracowała z tygodnikiem *Schlesisches Wochenblatt - Tygodnik Śląski*, dla którego pisała artykuły o działalności Mniejszości Niemieckiej i wydarzeniach z regionu.

Autorka należy również do *Robotniczego Stowarzyszenia Twórców Kultury* z siedzibą w Nysie, oraz do *Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Opolu*.

Autorka z uporem maniaka zajęła się również promowaniem śląskiego kołołcza, uczestnicząc w narodzinach „Konsorcjum producentów kołołcza śląskiego”.

Najwięcej radości sprawiają autorce liczne spotkania autorskie z młodzieżą w szkołach oraz z czytelnikami, gdzie może im przekazać, jak wielkim skarbem jest codzienna dwujęzyczność, często trójjęzyczność na Śląsku i jak ważne jest zachowanie śląskich tradycji i zwyczajów. Autorka zgromadziła dużą ilość dyplomów oraz podziękowań będących pamiątką z tych spotkań, które wspomina bardzo ciepło i chętnie wraca do nich pamięcią.

